

InsureSec - vi tryggar rådgivningen

Målmarknadskontroll & AML-kontroll 2023

Inledning

InsureSec samlar varje år in uppgifter från de anslutna företagen. Det finns idag tre olika enkäter som företagen årligen lämnar till InsureSec:

- Regelefterlevnad
- Målmarknad
- AML

Denna resultatrapport avser Målmarknad och AML.

Den information som enkäterna genererar ligger till grund för kontroll och rapporter samt InsureSecs uppföljande arbete. Syftet med kontrollerna är också att öka förmedlarföretagens medvetenhet om de regler och krav som ställs på verksamheten och därmed förse dem med ökade möjligheter till förbättringar.

Målmarknadskontrollen omfattar samtliga förmedlarföretag som har avtal med InsureSec. De förmedlarföretag som även har tillstånd för livförsäkring ska dessutom rapportera vilka åtgärder som vidtagits i enlighet med penningtvättslagen i enkäten för AML.

Rapporteringsperioden pågick mellan 18 januari till och med 25 mars 2024 och avsåg verksamhetsåret 2023.

Målmarknadskontroll

I enkäten för Målmarknad efterfrågas enbart försäkringsprodukter, inte finansiella instrument som ligger inom ramen för en försäkring.

Målmarknadsenkäten genererar information till InsureSec om vilka produktutvecklare förmedlarföretagen distribuerar försäkringsprodukter för. Förmedlarföretagen lämnar också information om ifall distribution skett utanför en fastställd målmarknad. Förmedlarföretagen besvarar även om de har varit föremål för ingripande av relevanta tillsynsmyndigheter på grund av distribution avseende produkter från produktutvecklare.

En nyhet i årets enkät är att de deltagande förmedlarföretagen fick besvara om de tagit emot klagomål kopplat till någon produkt från produktutvecklarna vilket tidigare år endast efterfrågats vid inrapportering av en målmarknadsavvikelse. Informationen sammanställs och vidarebefordras till respektive försäkringsföretag som har ingått avtal med InsureSec.

Årets enkät har genererat data för sammanlagt 69 försäkringsföretag och andra produktutvecklare. Enkäten har besvarats av 536 förmedlarföretag och inga målmarknadsavvikelser har rapporterats. Endast ett klagomål är kopplat till en produkt från produktutvecklarna.

AML-kontroll

Totalt har 498 förmedlarföretag omfattats av enkäten för AML. I AML-enkäten har InsureSec kontrollerat information gällande allmän riskbedömning, interna rutiner och riktlinjer, centralt funktionsansvarig, särskilt utsedd befattningshavare och oberoende granskningsfunktion. Vidare har de deltagande företagen fått besvara om någon kontrollfunktion på förmedlarföretaget uppmärksammat brister kopplade till penningtvätt samt om det på förmedlarföretaget tagits fram en riktad utbildning för anställda.

Allmän riskbedömning

Samtliga livförmedlarföretag som bedrivit verksamhet under 2023 har i årets AML-kontroll uppgivit att en allmän riskbedömning har genomförts.

InsureSec har ställt följdfrågor om bedömningen finns dokumenterad eller inte, varför den inte dokumenterats eller när den senast uppdaterades. Tre förmedlarföretag har svarat att den allmänna riskbedömningen inte dokumenterats på grund av att de bland annat anser att de känner sina kunder väl och inte tagit in nya kunder.

En majoritet av de förmedlarföretag som svarat att den allmänna riskbedömningen finns dokumenterad har uppgivit att de uppdaterat denna under 2022 eller 2023. Ett fåtal företag uppger att de inte har uppdaterat materialet sedan före år 2022.

Rutiner och riktlinjer

- 99% av förmedlarföretagen har svarat att det finns rutiner och riktlinjer kopplade till intern kontroll. De flesta förmedlarföretagen har uppdaterat sina rutiner och riktlinjer sedan ingången av år 2023.
- 99% av förmedlarföretagen har rutiner eller riktlinjer för övervakning av misstänkta och onormala beteenden. De företag som inte har rutiner eller riktlinjer har angivit att de bevakar kundbeteenden löpande genom uppföljning av onormala transaktioner eller samarbetar med företag som ansvarar för de övergripande kraven enligt Penningtvättslagen.

Styrning och intern kontroll

I AML-kontrollen 2023 har drygt 98 % av förmedlarföretagen uppgivit att de har utsett en centralt funktionsansvarig. Den utsedda ansvariga är som regel anställd direkt i företaget. Vanligt förekommande är även att en representant från en större förmedlarorganisation har utsetts till centralt funktionsansvarig för medlemsföretagen.

Drygt 73 % av förmedlarföretagen har uppgivit att de har en särskilt utsedd befattningshavare. Enligt resterande 27 % är en vanlig orsak till varför förmedlarföretaget inte har utsett en särskilt utsedd befattningshavare är att man bedömt att det inte är nödvändigt med anledning av verksamhetens begränsade omfattning och storlek. Av samma anledning har cirka 72 % av företagen angett att man inte har en oberoende granskningsfunktion.

I fråga om kontrollfunktion har 11 % av de svarande företagen angett att de saknar kontrollfunktion. Av de som angett att de har en kontrollfunktion har 5% av företagen sammantaget rapporterat 93 brister. I fyra fall har företagen inkommit med relevant förklaring till varför åtgärd inte har vidtagits, resterande brister har åtgärdats.

Utbildning

I AML-kontrollen svarade merparten av förmedlarföretagen att det har tagits fram relevant utbildning för förmedlarföretagets anställda och att de anställda genomfört utbildningen under det senaste året. Majoriteten av företagen har uppdaterat utbildningen för deras anställda och 89 % av företagen anpassar utbildningen till olika personalkategorier.

Avslutning

Sammanfattningsvis framgår det av inrapporterad data för 2023 att det inte förelegat några allvarliga brister avseende Målmarknadskontrollen och AML-kontrollen hos de deltagande företagen. I de fall brister uppmärksammats har InsureSec återkopplat dessa direkt till berörda företag.

Notera den ändring i (FFFS 2017:11) som skett avseende kravet på att utse en centralt funktionsansvarig.

Sammanfattning från FI avseende ändringen:

”Kravet på att utse en centralt funktionsansvarig ersätts av en proportionalitetsbedömning för att underlätta för företagen. Det ska framgå av företagets rutiner och riktlinjer hur ansvaret för att fullgöra dess skyldigheter enligt penningtvättsregelverket är fördelat inom företaget. Företaget får också uppdra åt någon annan att utföra flera av den centralt funktionsansvariges uppgifter.”

Denna ändring gäller från 2024-03-26 (FFFS 2024:4).

Vi vill tacka alla företag som rapporterat under våren.

InsureSec

InsureSec är ett branschregleringsorgan som ägs av Svenska Försäkringsförmedlares förening (SFM). Med hjälp av regelverk, disciplinnämnd, kriterier för kompetens och kunskapstester syftar InsureSecs verksamhet till att öka kvalitén och kundnyttan för rådgivning och distribution av försäkringar i Sverige.

